

DISSERTATIO PRIOR ^{6.}
DE ^{1777,9.}
DIAGNOSI VITAE FOETVS
ET NEOGENITI

QVAM
INDVLTV
GRATIOSI MEDICORVM ORDINIS
PRAESIDE
D. ERNESTO GOTTLOB BOSE

PHYSIOLOG. PROF. PVBL. ORDIN. FACVLT. MED.
ADSESS. ET APVD LIPSIENSES
POLIATRO

PRO GRADV DOCTORIS
DEFENDET
CHRISTOPHORVS GODOFREDVS IOHN
LIPSIENSIS
MEDICINAE BACCALAVREVS

A. D. XV. MART. A. R. C. N. MDCCLXXI.

LIPSAE
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

6

DISSERTATIO PRIOR

DE
DIAGNOSI VITAE FOETVS
ET NEONATI

AVVA
INDVLA
GRATIOSI MEDICORVM ORDINIS
P. A. A. S. I. D. E.
D. ERNESTO GOTTLIEB BOSE

PHYSICVS ET
MAGISTRVS
P. R. O. G. R. A. D. V. D. O. C. T. O. R. I. S.
CHRISTOPHVS GODTALDVS JOHNS
MEDICINAE DOCTOR

IN A. G. S. H. M. D. C. C. C. X. X.

LEIPZIG
EX OFFICINA LAMPERTII

CELSISSIMO PRINCIPI AC DOMINO
DOMINO
MICHAELI
DVCI IN KLEWAN ET ZVKOW
CZARTORYSKI
SVPREMO MAGNI DVCATVS LITHVANIAE
CANCELLARIO

HOMELIENSI, GEORGEBURGENSI, VSWIATENSI,
PODVS WIATENSI, KVPISCENSI
PIENIANENSI etc.

CAPITANEO

ORDINVM. AQVILAE ALBAE ET S. ANDRAEAE

E Q V I T I

PRINCIPI AC DOMINO SVO

INDVLGENTISSIMO

SPECIMEN HOC INAVGVRALE

HVMILLIMO CVLTV

CONSECRAT

CHRISTOPHORVS GODOFREDVS IOHN.

§. I.

Quod medici est officium omnem in vitam ho- *Instituti ratio.*
minis pretiosissimam conuertere attentionem,
ea quoque exposcit, vt a primis vitae rudi-
mentis incipiens obseruatio, quatenus tantum
illa ex phaenomenis quibusdam dignoscitur, ad omnem eius
vltiorem decursum directa sine intermissione continuetur.
Haec autem varia institui potest ratione, alia nimirum est vi-
tae contemplatio, quae ad medicum, in facienda sua arte oc-
cupatum, et de sanitate conseruanda restituendaque sollici-
tum, spectat, alia vero, dum in vsum fori, ex nexu discipli-
narum cognito idem sua vitur scientia ad diiudicandas con-
ditiones, in quocunq; stadio vitae occurrentes, quibus reus
vel absoluitur vel inculpetur. Quum tamen non infrequen-
ter in foro de vita foetus vel recens nati, quaestio nascatur,
reipublicae quoque et salutis ciuium maxime interfit illius stu-
diosior disquisitio, specimini academico aequae ac officio
meo accommodata visa est haec curiosior peruestigatio, qua
ex signis suis praesentia vitae aut confirmatur aut denegatur.

A 3

Siqui-

Siquidem ex his quasi praemissis, non obscure iudex possit instrui ad definiendam sententiam. Solet quidem tunc plerumque in foro de vita hominis dubitatio oriri, dum iam in lucem editus mortuusque infans, num vita fuerit praeditus, numque eam per violentam quandam causam accedentem amiserit, ambigitur, atque corporis delicti constituendi causa, viscerum partiumque corporis, sectione diuisarum, accurata inspectio, tanquam iudicii, inde desumendi, fundamentum adhibetur; verum quum saepe eueniat, vt ad confirmandam vitam nati omnium, etiam praegressarum, conditionum notitia opus sit physico forensi, alia in externo corpore foetus obuenant, a pariente quoque repetenda momenta, alia demum in internarum partium perlustratione posita sint, mihi ab his incipiendum esse duxi. Ex quo consequitur, ea primo loco pensitanda esse, quae sine dissectione patent, ex signis tum in corpore recens nati, tum in matre grauida et puerpera habendis colligendisque, quibus deinceps reliqua, ex interioribus per sectionem manifesta reddita adiicientur. Multorum quidem est opinio, ex respirationis organis, atque pulmonum statu vitae rationem quam optime determinari, etsi hac de re copiosissima sit controuersia, eam autem ad interiorum signorum explicationem referimus. Dum itaque generalem hanc suscipimus dilucidationem, si magnis in arte viris placere nequeamus, nobis satis erit, tyronibus et ad forum sese applicaturis viam ingrediendam monstrasse. Hinc de signis, quibus vita foetus et nati discernitur, differentes, praemissa generali vitae cognitione alia, quae in foetu vel recens nato, alia quae in matre notari merentur, sigillatim expositurae sumus.

§. II.

*Animationis
foetus terminus.*

Si hominem aduultum viuentem contemplanur, tot ad vitam concurrere actiones, tanque egregiam conspirationem esse

esse obseruamus, vt vnica laesa protinus omnem reliquarum
consensum intercipi videamus. Quare foetus, vt vt mini-
mus sit, iisdem actionibus, sibi opitulantibus, viuere recte
adferitur, ita quidem, vt vel pro organorum agentium perfe-
ctione, vel pro inde dependente efficacia tantum diuerfitas
enascatur. Interim, quod duplex homini data est substantia,
mens atque corpus, illisque a se disiunctis mors etiam simul
adeat, non immerito in faciendâ continuandaque vita vtrius-
que huius substantiae aliquam partem esse, iure affirmari posse
opinamur. Quid illud sit, quod mens confert, definire
non audemus, et multum ab eorum opinione absumus, qui
illam suum struere corpus statuunt^{a)}, qui illud etiam defen-
dere et ad abigendas illatas noxas motus, in morbis conspi-
cuos, excitare volunt. Praeter ea quoque ad scopum no-
strum non spectat, quin potius ex adductis illud patere arbi-
tratur, sine mentis corporisque coniunctione vitam homi-
nis nec recte quidem cogitari posse, eoque confidentius, mi-
nimo foetui, ab ipso conceptionis puncto mentis coniun-
ctionem cum corpore tribuendam esse censemus^{b)}. Men-
tio faciendâ erat huius conditionis, quod medico forensi a
non paucis obiciatur, *animationis* quem dicunt, foetus ter-
minus. Multum enim torfit et antiquissimis temporibus
philosophos aequae ac medicos haec sententia, recentiores
quoque turbauit, et caussarum patronos, ad defendendum
reum, nonnunquam fauentes inuenit. Praeterimus, quae
ab

a) Contra eam opinionem multa habet HALLER Elem. Physiolog.
Vol. VIII. p. 125.

b) Idem sentit ALBERTI Iurisprud. Medic. Tom. I. P. I. cap. VI.
§. 3 p. 123. cum aliis. Id autem ea propter fieri autumat, vt anima
fiat sui corporis artifex. Conf. D. MICH. ERN. ETTMULLER
progr. de termino animationis foetus incerto. Lips. 1728. G. A.
LANGGUTH de foetu ab ipsâ conceptione animato. Virsb.
1742.

ab ARISTOTELE ^{c)} olim et HIPPOCRATE ^{d)} dicta sunt, quippe quae in omnium fere medicorum forensium scriptis adducuntur, quum mira in ZACCHIA ^{e)}, FIDELI ^{f)}, CANGIAMILA ^{g)} inueniantur et alii paullo post conceptum factum, tertium nempe diem alii septimum alii id demum tempus adsumendum esse velint, dum in membris foetus aliqua perfectio conspicitur, quae in eorum vel delineatione vel rudimentis consistat. Hanc vero in masculis intra dies triginta, in femellis intra quadraginta duos obseruari, in quorum dierum numero definiendo tamen vbiuis varietas, vt supra sexagesimum quemcunque foetum pro animato cum HIPPOCRATE habendum esse credat LOEWIVS ^{h)}. In quibus, si auctoritatibus, nihil efficientibus, fidem detrahimus, rationes sane nullibi deprehendimus vel veri tantum similitudinem afferentes. Diu pariter explosus est animae humanae ex traduce ortus, postquam acutorum philosophorum accurata subtilitate ex ipsius mentis natura eius simplicitas confirmata fuit. Nec, si foetus per aliquot tantum dies in vtero commoratus, increscere deberet, sine praesentia mentis, more suo, atque ab omni reliqua humana vita discrepante, viuere deberet, vt ea propter supra a nobis adducta opinio magis corroboretur. Quodsi itaque vita minimi foetus simillima sit vitae increscentis et nati, refutatur omnis eorum error, qui sibi persuadent, leniori eos coercendos esse poena, qui primis mensibus imperfectioris foetus, consilio et culpa abortum fecerint. Hominis enim vitam,

VIX

c) Hist. Animal. Lib. VII. cap. 4.

d) *Περὶ ἔμβρυων, et περὶ ὀστρακίων, nec non περὶ φύσεως παιδῶν.*

e) Quaest. medic. legal. Lib. I. Tit. II. Quaest. IX. p. 51. Lib. IX. quaest. I. p. 685.

f) De relat. medic. Lib. III. Sect. 6. cap. I. seqq.

g) BRANC. EMAN. CANGIAMILA Embryotogia sacra. Vener. 1763. fol. p. 18. fqq.

h) Theatr. Medic. iurid. cap. I. §. 48. n. 6.

vix inchoatam suppressere, æque magnum crimen esse videtur, ac illam delere, quæ per aliquot iam tempus duraverit, quod spes prolis hoc factò protinus concidat. Interim inficiandum non est, hac de re admodum raro quaestionem in foro fieri atque ad medicos referri, nisi forsan aliqua rea, se multa, ad abortum faciendum, tentasse inculperetur conuincaturque. In quo tamen casu perpendendum est, foetum minimum, immo et per aliquot menses incrementem, non infrequenter aut veri vitio, aut aliis multis causis, hic tamen studiosius non exponendis, a sua cohaesione solui et perdi, nec non omnem ad destituendum foetum adhibitam vim parum quandoque valere, alias autem minimam eius vix praeuisam resolutionem producere. Tandem et hic signa vitæ adeo sunt abscondita, vt nisi ex accedentibus quibusdam conditionibus et iudicis disquisitionibus dilucidentur, a medicis in lucem nequeant protrahi. Si vero iam maturior factus foetus vtero excutiat, de cuius vita nec dubitavit antiquitas, tunc ea quoque, quæ nunc dicemus, omnia ad eum referri merentur. Nam illa incepta et continuata vita, si diurnitatem habere debet, nouis quibusdam indiget necessitatibus.

§. III.

Quo vero pateat, vitam hominis per se diuersam reddi, eas breuiter in mentem reuocare necessum est differentias, *Vitæ differentia ab ætate.* quas ipsa hominum ætas suppeditat, ex quibus, vt supra inuimus, elucescit organorum agentium et efficaciae modulum singulari inesse. Eæ nimirum adulti hominis conspirantes actiones, ex omnium viscerum integritate, ossium perfecta firmitate, nutritione sufficiente, appositione adaptata deperditarum molecularum, per proprias vires paratarum, et mensura illarum virium, resistentiis adaequata pendent, quibus causis omnibus efficitur, vt in eodem statu, certe per ali-

aliquod tempus, corpus conferuetur. Sicuti autem, quam primum hae caussae, aut remissius agunt, aut vires resistentis enatis aequabiliter non opponuntur, quod ingruente senectute fieri solet, vitae ratio immutatur, et vigor pristinus perit, ita e contrario in foetu incrementum sensim coaceruantur momenta virium, ex addita singulis partibus successiua perfectione coagmentata. Destinavit autem certum quoddam temporis spatium foetui cuique naturae auctor, in quo perficiatur, siue formationem pulli in ovo, siue successiuum in vtero humano foetus incrementum contemplerur¹⁾. Quo superato, maturitatem eius adesse dicimus. Nam, quo tenerius corpus est, et quo minus a sua distat origine, eo magis vita eius mere passiva dici meretur, quum aliunde demum accedentibus succis, vt in homine, maternis scilicet, viribusque mutuatis, nutriatur et parum de suis inquilinis addat. His itaque efficitur, vt sensim maior accedat firmitas roburque, quod tamen nondum ad vitam continuandam sufficit. Nisi enim priorum caussarum, ceu potentiae agentis et succurrentis, adiumentum additur, protinus pereundum est tenello foetui. Clarum id est, ex funiculi vmbilicalis historia, cuius ex vena sanguis ad nutritionem faciendam aduehitur. Si enim per labefactatum eundem vel destructum, breui etiam ante partum tempore, intercipiatur liquidus huius vitalis accessus, vix non semper in ineuitabile foetus coniiicitur mortis periculum.

§. IV.

Vitalitatis descriptio.

Vbi itaque perfectum, quem dicunt, maturitatis terminum atigit foetus, tunc eiusmodi instructum dotibus esse obseruamus, quae ad vitam, sibi ipsi sufficientem, agendam satis idoneae sunt, id, quod quotidiana experientia confirmat.

¹⁾ HEBENSTREIT Anthropol. Forens. Sect. II. cap. I. §. 10.
HALLER. Elem. Physiol. Vol. VIII. p. 421.

mat. Multa namque animalia et volatilia omnia, ex ouis
 prodeuntia, sic sibi vivere cognoscimus, vt alienis vix opus
 habeant subsidis, in aliis vero et in homine ipso matris defi-
 derantur succi, et lacte illius debent sustineri foetus. Nihilo au-
 tem fecius vniuersum corpus varias adhuc incompletas partes
 continet, iterum temporis spatio interiecto demum supplen-
 das atque elaborandas, quod ex officum consideratione, eo-
 rum augmento, firmitate, nexu, nec non ex viscerum non
 nullorum, aliarumque partium solidarum habitu mutato, do-
 cetur a dissectoribus. Neutiquam tamen haec inhaerens
 corpori imperfectio vitae detrimentum affert, quin, iis licet
 praesentibus conditionibus, recte iudicetur in foro, viuere
 potuisse natum, eamque adesse aptitudinem, quae vitae pro-
 roganda inseruiat, quamque vitalitatem vocant. Contra,
 si ea inueniatur foetus editi conditio, quae luculenter mon-
 stret, superesse adhuc multa euoluenda, addenda et elabo-
 randa, quibus ille egere non potest, ad necessitates vitae ve-
 rae, tunc etiam de vita eius, tum in partus tempore, tum ex-
 tra vterum ambigua admodum redditur sententia. Immo
 eius finem constanter sequi debuisse, certissime adseueratur
 a medico forensi. Accedunt autem his aliae adhuc causae,
 vt mala in vtero nutritio, grauidae morbi praegressi, iniuriae
 passae, similesque, de quibus in posterum dicitur, quae vitae
 vltioris filum abrumpere possunt, sed eae ex suis signis a
 medico dignoscentur. Inutilem tamen vitalium foetuum
 distinctionem iudicamus eam, quae a numero mensium, per
 quos foetus in vtero enutritus est, desumitur, et qui olim ex
 auctoritate HIPPOCRATIS, solebat reuerenter haberi, no-
 lumusque recoquere eam de partu septimestri et octomestri
 non aequae vitali opinionem. Non enim temporis decur-
 sus, quippe qui ab ipsis etiam mulierculis saepe falso numera-
 tur, sed corporis conditio, membrorum habitus aliaque me-
 dicum forenses instruant, ex quibus, num aptitudo ad vi-
 tam

tam, protrahendam et iuste ducendam, adsit, iudicet. Obiici quidem nobis posset, imperfectos etiam mutilatosque foetus nonnunquam tutos in utero vixisse atque partium reliquarum conueniens habuisse incrementum, ut in acephalis et sine cerebro natis, iis itaque non defuisse congruas vitae causas. At, qui ita sentiunt, non perpendunt, in utero hos per matrem vixisse foetus, extra uterum autem nec per tantillum temporis punctum suam protrahere potuisse vitam, eaque propter quod deficientem ad aliam vitam dispositionem pro vitalibus eos aestimandos non esse. Monemus tandem, in eiusmodi casibus, quod nec culpa nec dolus in parientem cadit, ipsaque inspectio et aperta viuendi impossibilitas rem decernit, rem quoque a iudice absoluti. Accidit autem frequentius, ut explorandus medico proponatur per partum editus infans, mater vero nesciatur, si v. c. expositus inueniatur ille, quare de accedentibus, quas diximus causis ille referre ad iudicem accurate nequeat, tunc necesse est, ut perpendat omnia in nato occurrentia phaenomena eaque rite annotet, quo, matre detecta, reliqua ex doctrinae suae fonte perquirens adiiciat, vel, ut ex fide dignis testibus, si haberi queant, certiora sciantur, iudici committat.

§. V.

*Signa vitae:
a) ex superficie
corporis.*

Vitalis ergo foetus secum affert aliqua indicia, ex quibus palam fit, eum etiam hanc inceptam diutius prorogare vitam posse, ni impediatur a variis, ipsi oblatis, grauibus ac vitae infidiosis impedimentis. Ex quibus indicis itaque primo ad superficiem corporis respiciendum esse arbitramur, quippe quae oculis primum oblata est intuentium. Sed, quoniam ita corpori superinducta sunt integumenta, quae communia vocantur, ut nulla pars corporis ab ipsis non inuestiatur, ea integra inueniri opus est, nitidaeque ubique et quasi expansa. Quae etenim sulcata et praeter naturam variis instructa deprehenditur rugis cutis, ut fluctuet quasi,
nec

nec cohaereat, eam iam ante partum sufficienter enutritam non fuisse, inde discimus. Estque simul studiose discernendum, num ante aliquot iam dies natus fuerit infans, nunc diiudicandus, quod per signa putredinis dilucidatur, num vero recenter demum exclusus habeatur. In quo posteriori casu non parum iuuat inquinamentorum, quae ab vtero adhaerent, et liquoris amnii quisquillae sunt, praesentia. Hae nempe puritatem tegumentorum minuunt, et ab aere externo in albidum splendens quasi mucum conuertuntur, qui tepida aqua adhibita facile solui detergique poterit. Suprema etiam cutis lamina seu cuticula, tunc plerumque firmiter adhaereat et rudiorem paullo ferat frictionem, quae, si cito et facillime separatur, non leue putredinis iam incipientis signum est. Siquidem in viuente etiam homine, quod tenerimorum vasculorum apices eius textum efficiunt, videamus consuetos eosque non leues attritus sine iniuria perferri, a quibus sane in vtero contentus foetus viuus, qui aquis innatans molliter habetur, immunis censetur, vt ea propter iam ante mortem causam aliquam adfuisse, quae huius epidermidis et cutis reliquae nexum turbauerit, iure censetur. Hanc vero aliam inuenimus nullam, quam quae a defectu nutrientium succorum in acri putredinis natura ponitur. Emolliunt quidem aquae, corpori circumfusae nostro, praecipue si illae tepidae fuerint, prout in lotricibus quotidie videmus et defoedant cutim rugis, sed hunc etiam effectum ab aquis vterinis metuendum non esse, et in omnibus recens natis habenda experientia confirmat, et aeris, quae ad vterum penetrare nequit, absentia et tandem ipsa virium vitalium efficacia. Aliter e contrario sentiendum est de foetibus, in aquas proiectis, ibidemque per aliquot tempus resstantibus, quibus rugosa et flaccida redditur cutis, ex totius tamen corporis intumescencia oedematosa non obscure conicienda causa. Vbi vero tempus, a quo iam

enixus fuit foetus, non latet, ibi simul cum his, si insufficientia visa fuerint indicia, alia combinantur, liuor praecipue, in maculas aliquando latas diffusus, viridescentem vel ex rubro et coeruleo variegatum colorem cutis efficiens, quippe qui non leuiorem, sed iam maiorem, a putredine factam, resolutionis humorum ipsiusque sanguinis fatiscantis corruptelae gradum designat, atque magis docet, recens nati vitam diu extra vterum durare non potuisse, quae iam sui partem antea perdiderit, praecipue, si in vesiculas, sero turgidas, cuticula exurgat, gangraenae sphacelique accessum manifesto inuuentes. Si etiam tunc ex naturali intestini recti orificio, meconium exeat, vixisse in partu foetum non nulli adserunt, quod tamen ad vitam, post natiuitatem actam, cognoscendam nihil facere, cum et mortuis fluat, adstruit **HEBENSTREITIVS** ^{k)}, nisi forte ipsa, de qua alibi exponemus, partium interiorum disquisitio, magnam intestinorum crassorum euacuationem factam fuisse declarat. Vix autem attinet dicere, clausum et concretum ani orificium, vel alios meatus nondum apertos, non vitalem foetum indicare, **VT HIPPOCRATES** vult, cum huic etiam asserto refragetur medica experientia et illis malis tollendis auxilia praecipiat chirurgia. Maior tandem et confidentior est in totius corporis membrorum proportione vitalis foetus significatio, quam vero talem adsumimus, vt decens eorum ad se inuicem relatio sit. Licet namque ea ad amissim haberi nequeat, atque in magnitudine aequae ac in reliquis conditionibus diuersarum partium in viuis etiam hominibus innumera pene sit discrepantia, communis tamen cognitio, et quam anatome suggerit, quid deficiat, vel superfit, medicum poterit certiolem reddere. Adnotentur autem simul ante omnia, quae supra de vitalitate diximus, et quae ad incom-

k) Lib. cit. Sect. II. membr. II. cap. II. §. 31.

incompletam membrorum conformationem pertinent. Leues quidem defectus, vt digitorum coalitus, in manibus forte pedibusque obuios, non curamus, quos alii^{l)} ad imperfectum foetum referunt, cum vnusquisque has partes, similesque deficientes vel mutilatas vitae insidias non struere intelligat. Magis ad conformationem capitis, pectoris, immo etiam imi ventris respiciendum est, collatis ibi reperiendis mutationibus cum illis naturalibus, quas anatomes beneficio medicus nouerit. Sic nimirum ab aquis intus susceptis nimium turgens caput siue hydrocephalus, valde angustatum compressum et vix sufficienter dilatabile pectus, abdominis angustia eiusque nimia breuitas, circa vmbilicum retractio, magis si simul fuerint cuncta haec momenta, vel si seorsim aliqua appareant, aut similia, de vitalitate ambiguum reddunt iudicium. Interim membrorum omnium efformatio perfecta in foetu, cuius naturam solerter exposuit ROEDERER^{m)}, ita militat pro vita, vt de illa praesumptio non incerta fiat.

§. VI

Quam quidem maturitatis et vitae continuandae suspi-^{e) ex pilis.} cionem simul porrigunt capilli et crines, capiti inhaerentes superiori. Mirum quidem est, quod, quum pilorum sedes profunda sit sub cutis infima superficie, ibidemque ex bulbillis suis vegetabilium more propullulentⁿ⁾, eos tamen a reliquis, nutritionem sufficientem corporis producentibus, caussis non excitari, sed derelictos quasi diu immutatos persistere, deinde etiam aliquos demum prorumpere, aliis semper adhuc intactis et quiescentibus. Siquidem in natis et recte

l) ZACCH. l. cit. p. 48. LOEW. theatr. p. 24.

m) Diss. de foetu perfecto. Goetting. 1750. in Opusc. medic. Goetting. 1763. 4. editis p. 71. sequ.

n) Naturam pilorum egregie declarat LVDWIG Diss. de humore cutem inungente, Lips. 1748.

recte valentibus pueris obseruatio doceat, barbam et pubem
 statim tempore progerminare, vt non incongrue inde per-
 spiciatur, ad incrementum pilorum aliquem requiri corporis
 vigorem et virium eam mensuram, quae sit superior neces-
 sitatibus nutritionis debita faciendae. Confirmatur id ex-
 inde, quod foetus tenellus adhuc suo toto corpore polirissi-
 mus inueniatur, nec in capite minima capillorum lanugo
 appareat, et quod vltimis demum mensibus capillitio in-
 fruatur. Ex quo consequitur, vt, dum natura in reliquis
 partibus perficiendis occupata est, ea ad has non nisi aliis
 perfectioribus redditis, deueniat, medicus itaque ex reper-
 tis in capite pilis, maturitatis pene terminum et vitalitatis
 signum dignoscat. Interim, quae in copia seu multitudine,
 longitudine et colore non raro occurrit diuersitas, singularis
 notae momentum non est: nimis enim subtiliter argumen-
 tareretur, qui imbecilliolem paucis et breuibus, fortiorem
 multis et longis capillis ornatum iudicaret foetum. Adultis
 sane eadem ratio est, nec robori corporis inde quidquam
 detrahatur, nisi ab aetate causae quaedam deterioris nutri-
 tionis simul accesserint, in primis, quod primum nati in-
 fantum capilli frequentius sensum iterumque cadere solent.

§. VII.

γ) ex ungui-
 bus.

Eadem ratio unguium est, laminarum scilicet earum
 cornearum, quae apicibus vtriusque extremitatis digitorum
 appositae conspiciuntur. Nam et hi ex profundioribus lo-
 cis enascuntur et ex periosteii continuatis fibris promanare
 dicuntur °). Ea vero est tenuioris et immaturioris foetus
 conditio, vt licet iam fissi manus et in digitos diremta, sicuti
 pes extremus, appareat, obtusus tamen digitorum apex
 unguiculos nondum ostendat P). Si paulo maturior enase-
 rit

o) Conf. LUDWIG de ortu et structura unguium progr. Lips. 1748.

p) HIPPOCRATES: περι ἐπιμήσιος: de immaturo foetu scribit ἡ
 σαρξ ὑπερέχει τῶν ὀνύχων. Οἱ δὲ ὄνυχες ἐλλείπουσιν τῶν χερῶν καὶ τῶν ποδῶν.

Et

rit ille, habet quidem delineatorum vnguium formas, sed molles, flexiles, membranaceos fere, quae duritiem pene corneam vltimis gestationis mensibus demum acquirunt. Causæ, duriozem hanc substantiam compingentes, non satis quidem manifestæ sunt, eas tamen ab aere deducendas non esse, suadet illa vnguium durities, quae cornea statim in maturo recensque nato infante, dum ex vtero prodit, detegitur. Vt exinde ad eam præstandam efficiendamque vim vitæ non exiguam requiri recte arbitremur, et eos ad perfectioris foetus signa referamus, præcipue, si eos cum cute ita cohaerere videamus, vt quamuis omnia mollia, et cartilaginea pene subsint officula, aliqua tamen ad eos resoluendos opus sit vi adhibenda.

§. VIII.

Ingens etiam illa, quae a tenerissimo puncto surgenti ^{a) ex ossibus,} foetui accidit, nutritio, sicuti corneos indurescere facit vnguiculos, ita quoque sensim in ossibus eam, quae duritiem ipsis conciliat, materiam congerit, ita, vt ossificationis historia omnino possit ætatis atque maturitatis foetus signa aliqua exhibere. De his vero nunc differere superfedere possimus, quod ex proposito nobis scopo externas tantum notas diiudicare animus est, et in medicina legali ossium disquisitio minus frequens esse solet. Attamen huius perferutationis necessitas ingruit, si forte talis demum offeratur foetus, qui iam per longum tempus sepositus, partes molliores omnes putredine resolutas habeat, vt earum indoles plane nequeat disquiri, nec nisi ossa supersint. Quandoquidem ex his solis corpus delicti certum de vita foetus reddi non potest, quin potius ambiguum signum praebeant, sunt tamen in ossibus signa sufficientia de ætate foetus, bus

Et HALLER I. cit. Vol. VIII. p. 423. septimestrem foetum vnguiculos nullos habere.

bus edoceatur physicus, num, quem pro abortu excluso venditat rea, cuiusque mors ipsi imputari non debeat, inter eos quoque sit referendus. Sic, vt ex multis tantum capitis mentionem faciamus, centra in ossibus eius iam indurata, ossificationis puncta nominant, reliquo ambitu molli et membranaceo, in immaturo foetu reperiuntur, longa etiam sic dicta ossa extremitates informes, cartilagineas referunt, carpi tarsique officula pene omnia absunt, nec nisi punctula quaedam adhuc continent, sternum, nucleis ossis diuisum, apparet, vt reliqua taceamus, quae in his determinandis osteogenia suppeditat ^{q)}). Scrupulosior sane indagatio adhuc plura, neque tamen, si soli huic signo fidere velimus, exceptione maiora argumenta exhibet, quod ex studiose collectis conditionibus ab HOFFMANNO ^{r)}) clarum est.

§. VIII.

q) ex nutritione,

Deinde in foetu ipso nutritionis, ad illud tempus factae, quod spem facit vitae continuandae, ratio ex signis, in habitu corporis externo inueniendis, habetur. De cute supra §. V. diximus. Ea vero, si rugis et sulcis destituta est, vbiuis quasi repleta, egregium nutritionis rite factae indicium praebet. De quo eo minus dubitandum est, quod foetus aliquando, abortu reiectos, trium quatuorque mensium ^{s)}), quos casus excusserat ex matribus, ceteroquin famis, ita plenos conspeximus, vt turgidi quasi viderentur.

Longe

q) Obuersari potissimum debent animo medici perscrutantis, quae accuratissime exponuntur a BERN. SIGFR. ALBINO in Leon. Oss. Fetus hum. Leid. Baran. 1737. 4. et in KERCKRINGII Osteogenia foetuum. Amsteld. 1670. 4.

r) D. WILH. CHR. HOFFMANN disquis. de ossibus fetus. quatenus inserviunt eiusdem determinandae aetati in casu suspecti infanticidii. Francof. et Lips. 1751. 4.

s) In embryone trium cum dimidio mensium, abortu reiecto, quae faciem externam, nitidissime descripto in progr. a G. A. LANGGUTH Viteb. 1751. *artus superiores et inferiores admodum torosos* animaduertit p. 8.

Longe etiam plures foetui ac nato fontes concessos esse constat, ex quibus nutritio deriuetur. Siquidem non ex bene praeparatis et elaboratarum molecularum congerie onustis succis tantum, iisque a matre aduectis, corpus struitur, sed in suo quoque corpore foetus glandularum quarundam officii vitur, quae natis nulla sunt, vt itaque facile in eo abundans nutritio fieri debeat, torosus euadat, omniaque membra, nunc natus, rotundula habeat, licet mollities imbecillitatem roboris ostendat. Haec ipsa tamen mollities telae cellulosae, sub cute reperiundae, distentae signum, adipis collectionem factam esse significat, quam a lymphaticis particulis nutritiis deducunt physiologi, quaeque in futuros reponatur visus. Marcor itaque corporis, flaccidus eius adpectus, facies torua, quam ruga senili similis arat, membrorum deficiens repletio, in foetu satis testantur vitam, quae in vtero iam ita comparata non fuit, vt euoluendis partibus par sit, eam quoque extra vterum viuenti sufficere non potuisse. Copiosissima quoque, quae in foetu adsunt vascula, et rubicundum externi corporis vbique colorem faciunt, suis destitui sanguineis humoribus per pallorem si docent, debilem vitam manifestant, arguuntque vitalitatis penuriam. Quodsi nihilo minus post partum denatus sit infans, et tunc liuida in superficie stigmata cum his signis obseruentur, tunc cauere debet medicus, vt violentiae adhibitae signa aestimet, quae ex humorum spontanea resolutione nascuntur, euidentius adhuc, si maculae, putredinis testes §. V. deprehendantur. Non possumus tamen non adnotare, constantiora adhuc signa colligi posse, si nempe nutritionis foetus doctrinam plene intelligere velimus, ex statu matris, dum vtero gerebat, suumque nutriebat embryonem.

*) *ex pondere.*

§. 27. X. Haec quoque nutritionis historia sponte nos ducit ad pondus, quod foetui naturale est, considerandum. Incipiamus autem a maturo, per nouem consuetos menses gestato. Qua in re facile quidem largimur, non vnam sed multiplicem varietatem esse debere, idque haud immerito conici a rerum peritis, quum omnis conditio redeat ad nutritionis in vtero diuersitatem. Nec negamus, robustas, labore induratum corpus habentes, rusticasque matres, vt meliorem praebent infantibus succum, ita etiam prae tenerioribus, vrbanis et delicatulis femellis, ponderosiores eniti foetus, vt certam ponderis normam inuenire sit impossibile. Inter ea tamen, quod ea foetus incrementi in vtero est ratio, quae ab euoluendarum partium perfectione et ab vteri cedentis resistentis definitur, quos, si attigerit foetus, fines, in vtero amplius retineri nequeat, sed emittatur, parum vtiq; erit in vitae genere et reliquis conditionibus diuersitatis, quae certum quoddam pondus non admittat. Licet autem inter tot foetuum disquisitiones propter reliquorum signorum sufficientium syndromen mihi eam necessitatem nondum obuennisse ingenuè fatear, quae pondus recens nati trutinari absolute exegerit, idque nostrates etiam feminae, aliquando superstitiosae, admittere recusent, tam multae tamen, a ROEDERERO *) factae experientiae, et in matris aequae ac immaturis foetibus coeptae, in centum et tredecim diuersis subiectis, quibus pondus maturi septem inter et octo libras ambigere obseruatur, vt iis adstipulemur, fere nos cogunt. Adnotauit quidem HALLERVS v), neogenitorum pondus ad nouem, decem, duodecimque libras, quot

t) Diff. de temporum in grauiditate et partu aestimatione, Gotting. 1757. in Opusc. p. 29.

v) Elem. Physiolog. Vol. VIII. p. 372. et p. 416.

quot sint nouem mensium periodicae expensae sanguinis ^{x)}, adcessisse, immo CRANZIVM foetum viginti trium librarum, alium viginti septem reperisse; nec non LOESEKIVS ^{y)} viginti libras et ultra, tanquam naturae conuenientes adsumit, sed hae discrepantiae eo minus inutiles aut ineptam ponderis animaduersionem reddunt, vt potius, si cum aliis conferantur conditionibus, inde satis distinctum euadat de maturitate foetus iudicium. Quod ad eam molem corpus tenellum deuenire non potuisset, nisi ea adfuisset virium vitalium quantitas, quae ad illam sustinendam requiritur et quae porro illam fulcire valet, ita quidem, vt regulam ponat ROEDERERVS: *Immaturoorum foetuum pondera inter quintam sextamue libram media esse, maturorum sex libris raro minora, immo immaturorum foetuum certa fide non probare sexta libra pondus inferius, sed probabili saltem, et ex comparatis reliquis indiciiis limanda.*

§. XI.

Eodem quoque modo de longitudine foetus et certa inde sumenda mensura iudicandum est. Etsi in hac, vt mox monstrabimus, constantiorem quandam normam obserauerimus, tamen eorum iterum vix euitare poterimus dubitationes, qui, praeter supra adductam hominum discrepantiam, grauidae staturam bene pensitandam esse autumant, quoniam abdominis, quibus coercetur uterus, limites magis extensionem foetus, quam molem eius definiunt. Fauentia quoque huic opinioni aliqua habuimus exempla foetuum, ex ordine naturae natorum, sed exiguorum, quorum vero matres, paullo studiosius examinatae, in partu quidem sanae, tempore gestationis tamen variis conflictatae sunt morbis, sine dubio non adeo egregiae nutritionis et incre-

z) ex longit. dine.

C 3

menti

- x) Sed sanguinis etiam menstrui pondus variare probat alibi. IDEM
Vol. VII. Part. II. p. 145.
y) Physiol. cap. 35. §. 427.

menti auctoribus. Porro staturae diuersitas in gemellis conspicitur, quorum alter magnitudine non raro ac robore alterum superat, et quorum multa notata legimus exempla, ut etiam superfoetationis lubricae hypothese inde argumentum sumi soleat. Staturam a matre patreque deriuandam esse conicit HALLERVS ^{z)}, quam vtriusque parentis saepe discrepans longitudo vix determinare permittit, si recte sentimus, ni crebrioribus obseruationibus veritas confirmetur. Longitudinem recens natorum plerumque viginti vnus pollicis esse PETITVS ^{a)} adserit, atque vix decem, supra pedem vnum, pollices maturos foetus attingere ROEDERERVS ^{b)} auctor est, intercedentes etiam differentias ex permultis obseruationibus collectas definit. Cum quo nostrae etiam conspirant adnotationes, quibus constitit, viginti et vnum, non raro duos, pollices vlnae Lipsicae adaequasse plerosque, aliquos ad decem et nouem accessisse, duos etiam viginti et quatuor pollices pene superasse, hos vltimos autem a rusticis matribus progenitos fuisse. Hoc itaque et ponderis phaenomenon, normam exhibebit, ex qua non plane inanis ad vitae praesentiam neogeniti conclusio fieri potest a medico legali, quod vtiq; vltimis mensibus grauiditatis longitudo minus ac molis augmentum crescat, hinc, quae pede vno et dimidio minor non est, perfectionem euolutionis praesagiat, quae ceteris phaenomenis certior euadat.

§. XII.

d) ex funiculo
umbilicali.

Porro, qui primam et vltimam foetui nutritionem liberaliter porrigit, funiculus umbilicalis considerandus est. Succis ille vitalibus, qui ad foetum feruntur, et ab eo recedunt,

z) Lib. cit. p. 424.

a) Hist. d. Acad. Roy. de Scienc; a Paris. Ann. 1733. p. 7.

b) Opusc. citat. p. 46.

dunt, irrigatus perpetuo, externis super inductis inuolucris, ita tutus praestatur, vt vasorum licet vario flexu, progressus tamen intus contentorum humorum non impediatur, quamdiu nexus funiculi manet atque placentae in vtero. Si autem eueniat, vt funiculus, resitante adhuc in vtero foetu, rumpatur aut destruatur, nisi breuissimo ante partum tempore id contigerit, valde dubitamus, num superesse diu foetus possit, aut vitam extra vterum vterius durantem recipere, quum reliquae, quae foetum seruare creduntur ab aliis Propositae viae admodum sint obscurae et incompetentes). Nec de his quaestio in foro mouebitur, quod foetus sine vmbilicali funiculo natus, ex iam dictis causis merito pro tali habetur, qui matris culpam in se nullam agnoscat. Ex praesente e contrario funiculo semper indicia requiruntur, quae vel de vita in vtero testantur, vel eam post partum adhuc declarant. Longitudinis eiusdem, licet homini inter reliqua animalia maxima sit, diuersa quidem est ratio, is tamen aliquando, si aliena occupet loca, et v. c. collo obtorqueatur, ^d), nec prudenti manu obstetricantis, vt artis est, in partu remoueatur, suffocationis periculum inducere valet. Quare tunc medicus legalis signa, in corpore conspicua, testes antegressae suffocationis, colligere debet, non poterit tamen, si aliunde cognoscatur, parientem solam fuisse, foetumque auxilio destitutum, in matrem culpa sola conuicti, quae etiam si cupida, noxam auertere nequiuisset. Ceterum eadem longitudo conueniens motum et incrementum foetus in vtero liberum fuisse denotat, et reliquis signis vitae felicioris adnumerari potest. Gracilis autem, collapsus, et rugosus, qui eam, quae vasa eius intercedit, spongiosam gelatino-

c) Legi meretur. G. A. LANGGVTH. Diff. de nutritione fetus per solum vmbilicum. Viteb. 1751.

d) HEBENSTREIT Anthropol. Sect. II. membr. II. cap. II. §. 44.

tinofamque substantiam nimis parcam obtinet, aequè ac colore peregrino, flavescente vel nigricante imbutus, magis, si eius quoque tegumenta putredine secedant, vel totus mollis, facile fatiscens, id, quod prae reliquis partibus hic citius fit, reperiatur, in neogenito certum dat, vitae iam ante partum suppressae, indicium, cui adspulari debent aliae, in corpore obseruandae conditiones. Quod vero in cadauere non effluit sanguis, nisi summa putredine, fermentatione quasi facta, excussus, vacui et sanguine destituti funiculi, cum integritate reliqui corporis animaduerso, vitae etiam post partum testis haberi poterit, si cadaueris dissectio vasorum interiorum vacuitatem significet. In primis, si nimis breuis ab exitu eius in corpore contigerit resolutio, quae in foro praecipue attendi meretur. Quaeritur etiam, an resectus ille vel dilaceratus, nec vinculo constrictus, vitae magis insidias faciat nec ne? In vtramque autem partem multum quidem disputatur ab auctoribus, circumspecte tamen iudicandum esse remur, denuoque monemus, solum hoc signum fidem non facere. Quo longior enim funiculus, omnium minime si cum placenta connexus, generatur, eo difficiliorem haemorrhagiam letalem futuram esse opinamur, nisi nimis praecox, in vegeto foetu, eius separatio tentetur, id, quod etiam stantibus et praecipitem foetum emittentibus, matribus accidere potest. Siquidem vigor circulationis ad has partes sanguinem determinet, libereque eum effundat. Perinde nihilo minus est, siue resecetur, siue dirumpatur, vita namque foetus confirmabitur ex his tunc demum, si reliquarum et internarum partium scrutinium suscipiatur simul.

§. XIII.

2) ex sigillationibus.

Pergit autem in perquirendo corpore foetus, de vitae certitudine stabilienda sollicitus medicus, vt post mortem apparentia stigmata liuida, rubicunda vel alius coloris, supra §. IX.

§. IX. adducta, num vitae post partum praesentis vel mortis antecedentis effectus sint, curatius diiudicet. Multum certe interest iustitiae, certa poni, ne insons seueriori sententia grauetur. Quippe quum et nostris temporibus quibusdam, exterioris superficiei a statu sano recedentem mutationem coloris quamcunque vitae nascentis signum offerre, arrideat opinio^e). Et, licet facile largiamur, in cadauere iam frigidato, coagulati sanguinis massam ex vasis exire multo minus ex minoribus exprimi non posse, hinc maculas etiam non excitari: tamen non adeo difficulter veritas elucescet, si alibi iam apparentes putredinis notae affirmet, eas, quae superficiem tantum alieno colore pingunt, nec profunde penetrant, effectus huius causae existere. Quoniam perspicuum est, putredinem, densas solidasque partes destruentem, ad soluendos succos minimaque vascula eo magis aptam fieri, idque eo citius post mortem contingere, si conditiones aliae, vt tempestatis calidioris, foetus sub stragulis retenti, vel similes concurrant. Sed, si rubicundus sanguis, ex vasorum receptaculis emissus, sub cute haereat, eamque in tumorem excitet, tunc serius ea de re cogitandum est. Si enim demortuum demum natum fuisse ponas, in utero iam sigillationes factae praesumerentur, quod ob yteri amplitudinem, et aquarum circumfusarum defendentium copiam, partiumque mollitiem nullam veri prae se fert similitudinem: si vero in partu ipso excitatione esse statuas, tunc non deerunt alia signa, ex quibus certiora intelliguntur. Partui enim difficultates multae obiiciuntur. Fieri itaque inter alia potest, vt caput vel diu impactum haereat in exitu, compressa ergo integumentorum vasa et rupta sanguinem fundant, vel obliquus eius situs sit, id, quod

e) Nihil certi e contrario in hoc genere medicum posse asserere, nimis insufficienter statuit FORTVM. FIDELIS de relat. med. Lib. IV. Sect. V. cap. 2.

quod, si ex matris etiam confessione non constet, ex figura capitis, plerumque elongata, ex faciei tumore, tandemque ex interiorum viscerum disquisitione patecet. Cautos eam ob causam iuniores medicos esse volumus, ne in sectionibus, ob sanguinis, sub capitis integumentis aut sub pericranio praesentiam, violentiae externae testem certum se detexisse concludant. Idem esto de extravaasato in dorso et scapula deprehendendo sanguine iudicium. Est quidem infalax vitae, in partu adhuc vigentis ^f), indicium, violentiae vero accedentis ambiguum, ad cuius confirmationem pluribus, ex cadauere collectis signis opus est. In memoriam venit recens nati pueruli, nuper in foro dissecti exemplum, cuius in capitis sinistro latere, ab auribus ad collum vsque plures rubicundae diuersae magnitudinis maculae detegebantur, immo similes thoracis latera ad costarum spuriarum sedes vsque occupabant, quae, dum studiose corpus abluebatur, non disperebant. Remotis etiam integumentis, in his distenta vasa occurrebant, nihil autem illius erat effusum. Sub pericranio quoque supra os bregmatis sinistrum serum, sanguine tinctum, sed parca quantitate, aderat ^g). Vitam foetus in partu adfuisse negandum non est, eam tamen extra vterum non continuasse, suadebant pulmones subsidentes, nec a matris culpa foetum periisse, omnis exterioris laesionis absentia asseuerabat, turgida etiam et plena cruore omnia conspiciebantur vasa, nec durae piaequae matris et plexus choroidei exceptis. Nimis autem elongatum, compressumque caput et pectus quoque sinistrorsum vehementer obliquum redditum, partum difficilem fuisse, in exitu foetum ene-

f) Quod pluribus argumentis confirmat H. F. DELIUS in diss. Sugillatio. quatenus infanticidii indicium. Erlang. 1751

g) Serum sanguinolentum sub caluariae integumentis phlegma partu duriore collectum nominat. HEBENSTREIT l. c. §. 43. et LVDWIG Instit. Med. forens. §. 268. seq.

enecantem, ostendebant, vt cum fiducia renuntiarı potuerit,
mortuum fuisse natum.

§. XIV.

Non solum autem extra vasa subsistens sanguis vitae ^{d) ex laesionibus externis.}
est confirmatio, sed etiam, si omnis ex vasis effluerit, vt
pallidum corpus nati eodem destitutum occurrat, sine hac
id non contigisse, iure censetur. Effluit autem ille per vim-
bilici vasa aut per externa illata vulnera. Haec aequae ac
laesiones aliae quaecunque etsi inquirentibus sponte patent,
non tamen protinus, an vitam ademerint, manifestum est,
praecipue, quodsi per reliquas notas vitae praesentis certitu-
do nondum est reddita. Sicuti vero in laesionibus inquirendis
primo occupatur medicus, ne aliarum partium disquisitione
laesi loci mutatio quaedam producat, ita etiam per par-
tium adfectarum cognitionem demum definit, quantum in-
terfit vitae integritati harum partium oblata destru-
ctio. Sed quis est, quin intelligat, externi corporis in-
dagationem non sufficere, sed ad interiora penetrandum esse.
Leuiore certe integumentorum corruptelae, etiam animo
occidendi inflictae, vitae durationi nihil detrahunt, immo
luxationes, fracturae artuum restitui possunt arte chirurgica,
et rarius periculosae euadunt neogenitis, vt iudicis potius,
quam medici sit in similibus laesionum occasiones inquirere.
Vnicum tantum momentum adducemus, fonticuli nempe
feu fontanellae, cuius depressionem inter signa illatae vis ex-
ternae referre solent. Quum enim rhomboidalis ille sincipi-
tis hiatus subiectam habeat nobilissimam cerebri partem,
eius sane compressio animales vitalesque functiones debet eo
certius delere, quo fortior vis adhibetur. At in mortuo sub-
sistens cerebrum etiam huic loco spontaneam permittit depres-
sionem, quae, nisi iniuriae perpeffae externa signa, vt liuidus

circulus^{h)}, vel alia occurrant, demum ex ipsius encephali et vasorum sanguiferorum statu penitus diiudicatur.

§. XV.

*x) ex calore,
motu post partum
et spuma
oris.*

Ab illis nunc signis, quae in mortuis, quos in foro disquirendos ad vitae rationem reddendam habemus, infantibus detegimus, ad ea veniendum est, quae in viuis adhuc conspiciuntur. Sed, paucissima de his dicenda sunt, quod nemo, si circulationem et respirationem videat, de vita dubitet. His eminentibus tamen actionibus non satis distincte apparentibus, ad calorem in mox nato deprehendendum, ad motum, ab illo praestitum, et ad spumam, in ore conspiciam, prouocatur, tanquam ad fida post partum viuentis indicia. In illis autem, quae clanculum pepererunt, haec, etiamsi confessae fuerint, tamen dubitationibus obnoxia sunt. Calere namque possunt neogeniti, quibus mox in partu vita adempta est, perdunt autem calorem, viribus internis non sustentatum, ocyssime. Deinde in partu iam suffocati, eximio docente ROEDEREROⁱ⁾, artus quandoque mouent, nec ulterius viuunt. Nisi subtilius vitam, profecto imperfectam, dicere velimus, quae in moliminibus sine effectu consistit, quae etiam, si alia signa respondent, ab insuperabilibus in corpore obstaculis mox praepeditur. Spuma tandem, si in vniuersum abest putredinis suspicio, a viscido, natura faucibus inhaerente, sub vel post partum potest excitari. Quare adnotari quidem debent haec, sed ad enuncianda illa phaenomena denique alia requiruntur subsidia.

§. XVI.

x) ex placenta. Crassa tandem, spongiosaque secundinarum pars, quae placenta appellatur, et quam partem foetus nuncupat HARVEVS

h) Exemplum adducit ALBERTI L. cit. P. II. p. 119.

i) Observat. de suffocatis fetura. Obs. 4. sqq. Opusc. p. 291. sqq. ubi simul reliqua consideranda momenta traduntur.

VEVS^k), vitalitatis documenta praebere creditur, dum illa vel simul cum foetu sequitur, vel succulenta et turgida occurrit atque magnitudine sua spem facit sufficientium per eam adductorum succorum. In his tamen notis, nihil est perpetui. In facili namque aequae ac in difficili partu nunc facilius nunc aegrius secedit placenta, nec non parenchymatis eius massae et magnitudinis frequens occurrit dispar ratio. Si vero in flocculos secedat, mox extracta, vel per partes solvatur et putredo appareat, tunc evidentiùs sane in ultimo stadio gestationis embryonem male nutritum fuisse indicat, et cum signis deficientis nutritionis in foetu §. IX. conferri meretur.

§. XVIII.

Possunt autem, si matris simul copia detur, in eius quoque corpore, ad diagnosis virae foetus probabiliorem reddendam, notae quaedam inueniri, quae ad tria genera referre liceat. Alia nempe anamnestica signa sunt, de statu sanitatis in graviditate, alia in partu, alia post eum adnotanda. Sed in antecessum monendum esse arbitramur, haec fere omnia mature colligenda esse, quum breui post partum absolutum tempore vel evanescant, vel ad demonstrationem inutilia evadant. Sanam gestationis tempore gravidam communia indicia sanitatis docent, medico suae artis gnaro non obscura. Magna deinde bene valentis foetus praesumptio est, si gravis nec leuioribus quidem, multo minus grauibus conflictata fuerit morbis, si vehementiore animi commotione eam perturbatam fuisse non probetur, si externa corpus eius violentia non afflixerit, quae noxam foetui intulerit, si mala corporis, in primis pelvis, conformatio partum difficilem esse debuisse non vero simile reddat, si

D 3

tandem

k) De Generat. Animal. in additamento de placenta vterina. p. 394. edit. Amstel. 1651. 12.

tandem illa, ad abortum promouendum, intempestiuus remediis non fuerit vsa. Quum contra, ex praesentibus hisce conditionibus, quarum vestigia tunc vel in corpore parientis supersunt, vel fide dignis testibus corroborantur, praecipue, si neogeniti disquisitione idem declarat, insidias vitae nascentis letales inde affirmate cogamur. Nec minor probabilitatis gradus quidem oritur, foetum recte valere, dum motus in utero se percepisse non solum, sed etiam successiue intensiores se expertam esse grauida confiteatur, siquidem id naturae consentaneum sit. At, quod motus hosce circa gestationis finem defecisse astute plerumque fingunt reae, non poterit rei veritas, nisi ex ipsius foetus perustratione, luculenta reddi. Euidens quoque partus ipse signum exhibet, si nempe debito et quo maturus factus est foetus, tempore contingit. Hoc itidem ex perfectione illius intelligitur, quae, si etiam feriori, ac solenne est, partu prodeat, eo plenior habebitur. Comparatus autem neogenitus, cum eo, quem puerperae nonnunquam indicant, conceptionis termino, veritati obductam nubem discutiet. Addunt quidem, facilem, quae breui temporis spatio absolvitur, partum, qualis clandestinum partum edenibus non infrequens esse solet, vitam foetus arguere, quod propriis ille viribus motibusque sese expediens eum acceleret, dummodo, abortus aequae subito ac facile generari, inuim post mortem matris aliquando foetus excerni, non obstaret. Difficilium autem partuum ea est ratio, vt sine auxilio accedente fieri raro possint, et notis quoque §. XIII. externis dignoscantur. Quod autem post partum etiam singularem in suscipiendis consuetis negotiis puerperae aptitudinem ad diagnosin vitae foetus referunt, eam pari modo non in vniuersum valere iudicamus, quoniam ex abortu et difficili partu eadem ratione nonnullas breui interiecto spatio rescillatas restitui experientia docet, ac alias a facillima solutione foetus grauer decum-

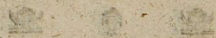

decumbere. Hinc multum ad corporis puerperae dispositionem et causas accedentes referendum erit. Plus certe in lochiorum natura certitudinis est: haec enim sanguinea, nec peregrini odoris, sine acredine prodeuntia et sensim immutata plerumque vitios subsequuntur; putrida vero, grauiter olentia, dolorem ex erosione partium, per quae delabuntur, excitantia, putrilaginosae placentiae particulis simul exeuntibus, emortuos, immo iam putridos foetus. Interim et hi, quatenus opinionem hanc fulciant, ex supra dictis intelligitur.

§. XVIII.

Quae itaque iam exposuimus, ad externam tantum corporis foetus et neogeniti superficiem pertinent, atque generales instituendae disquisitionis notas ostendunt, ex quibus haud difficilis est futurus medici forensis labor, si singularium partium indicia subtilius percurrendo, cum vniuersa oeconomia animali comparare libuerit. Etiam si aliquae ex his solae certitudinem non habeant, eam tamen collectae consequuntur non raro, et tandem fallere amplius non possunt, si simul cum iis conferantur, quae ex percrutatione interni et dissecti corporis patefcunt, quo demum, quae in foro desideratur, corporis delicti certitudo firmissima euadat. Haec autem momenta ad aliam differre occasionem nunc iubemur.

Faint, mostly illegible text in a medieval script, possibly Gothic or similar. The text is arranged in several lines across the page. Some words are partially legible, such as "in", "et", "quod", "sicut", "etiam", "quoniam", "propterea", "ideo", "ergo", "quod", "quia", "quoniam", "propterea", "ideo", "ergo", "quod", "quia", "quoniam", "propterea", "ideo", "ergo".

Handwritten marginal note or scribble on the right edge of the page.

ULB Halle

3

008 558 760

1078

DISSERTATIO PRIOR ^{6.}
DE 17779.
DIAGNOSI VITAE FOETVS
ET NEOGENITI

QVAM
INDVLTV
GRATIOSI MEDICORVM ORDINIS
PRAESIDE
D. ERNESTO GOTTLOB BOSE
PHYSIOLOG. PROF. PVBL. ORDIN. FACVLT. MÈD.
ADSESS. ET APVD LIPSIENSES
POLIATRO

